

BESLUT

2014-10-27

Dnr: 14/01362

SAKEN

Vetandets värld, P1, 2014-05-27, 2014-05-28 och 2014-05-30, program om en italiensk forskare och kall fusion; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Programmen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

ANMÄLNINGARNA

Programmen var en serie i tre delar av *Vetandets värld* och handlade om en italiensk forskare och hans forskning. Fyra anmälare anser i huvudsak att programmen var partiska och osakliga. Anmälarna anför att programmen tog ställning i frågan om kall fusion och behandlade detta ämne på ett ensidigt och osakligt sett. En av anmälarna, som blev intervjuad i programmen, anser att det är angeläget att följa utvecklingen inom forskningen på kall fusion. En av anmälarna anför att det bedrivs seriös forskning på kall fusion, att den italienska forskaren är en av många inom ämnet samt att väsentliga uppgifter utelämnades i programmen. Två anmälare anför att ett antal svenska forskare smutskastades i programmen och att den italienska forskaren framställdes som en bedragare. En av anmälarna anför att de svenska forskarna förtalades och att programmen verkade vara ett mutjobb från den varma fusionssektorn.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Radio ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt

ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att Sveriges Radio ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (8 § i sändningstillståndet). Denna skyldighet innebär enligt granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Det ingår inte i granskningsnämndens uppdrag att pröva frågor om förtal. Nämnden lämnar därför den delen av kritiken utan åtgärd.

Granskningsnämnden har granskat de aktuella programmen mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider programmen inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Nathalie Eriksson.

Kristina Ståhl

Nathalie Eriksson

Detta är en elektronisk kopia av beslutet. Namnunderskrifter finns på originalhandlingen som förvaras hos myndigheten.